

SERTIFIKACISKI PRAVILNIK NA SYSTEMI ZA UPRAVUVANJE

Izdanie: 35 / 2024-11-27

Slovenski inštitut za kakovost in meroslovje
Mašera-Spasičeva ulica 10 • 1000 Ljubljana
t: 01 4778 162 • e: urejenost@siq.si • www.siq.si

VSEBINA

1	PREDMET NA PRAVILNIKOT I PODRAČJE NA UPOTREBA	3
2	DEFINICII.....	3
3	REFERENTNI DOKUMENTI ZA SISTEMOT ZA UPRAVUVANJE	4
4	OPŠTI OPREDELBI.....	6
4.1	Praven status	6
4.2	Finansiranje	6
4.3	Organiziranost.....	6
4.4	Politika na certificiranje	8
4.5	Pravila za proveruvalčite i ekspertite na SIQ	8
4.6	Vzaemno počitovanje na doverbata.....	9
5	SERTIIKACIJA.....	10
5.1	Postapka za sertifikacija i održavanje na sertifikatot.....	10
6	SERTIFIKAT I SERTIIKACISKI ZNACI.....	19
6.1	Važnost na sertifikatot.....	19
6.2	Povikovanje na izdadeniot sertifikat.....	20
6.3	Upotreba na sertifikaciskiot znak	20
7	OBVRSKI NA BARATELOT I/ILI IMATELOT NA SERTIFIKATOT	20
7.1	Otvorenost na informaciite	20
7.2	Priznavanje na sertifikatite na SIQ i IQNet partnerite	21
7.3	Trošoci	21
8	PRESTANOK NA VAŽNOSTA NA SERTIFIKATOT	22
8.1	Namena	22
8.2	Pričini	22
8.3	Postapka	22
9	REŠAVANJE NA ŽALBI I PRIGOVORI I ODGOVORNOST NA SIQ	23
9.1	Reševanje žalbi i prigovori	23
9.2	Odgovornost na SIQ	23
10	ZAVRŠNI ODREDBI	23

Rezime na izmenite:

- Ažurirana točka 3 Referentni dokumenti na sistemi za upravljanje, pravilno povikovanje na akreditacija, dodadena točka Nenajaveni proverki i dopolnet Pravilnik za merni instrumenti.

Ovoj pravilnik go donese Upravniot odbor za certificiranje na svojata sednica na 2024-11-27 i go zamenuva izdanieto 34 / 2024-05-30.

1 PREDMET NA PRAVILNIKOT I PODRAČJE NA UPOTREBA

Ovoj pravilnik ja opišuva postapkata za certificiranje na sistemite za upravljanje i srodnite sistemi koi gi izveduva SIQ Ljubljana (vo prodolženie SIQ) kako Sertifikaciski telo, osposoben za konstatiranje i potvrđivanje na soodvetnosta so referentnite dokumenti na sistemite za upravljanje.

Pravilnikot ja opredeluva politikata za Certificiranje i proverivanje, i gi opredeluva elementite na Sertifikaciskata postapka, koi obezbeduvaat sprovedivanje na ova politika.

Uslugite gi izveduvame vo soglasnost so Opštite uslovi za izvedivanje na uslugite GN007, koi se detalno opredeleni vo ovoj pravilnik. Vo slučaj, koga odredbite GN007 i ovoj pravilnik se sprotivni, važat odredbite na ovoj pravilnik.

2 DEFINICII

Sertificiranje e postapka, so koja nezavisnata treta strana (SIQ) dava pismena garancija deka proizvodot, procesot ili uslugata se vo soglasnost so specificiranite baranja.

Referenten dokument e dokument (standard, upatstvo, pravilnik itn.), koj go izdava priznat organ i opredeluva pravila, nasoki ili značajnosti za opišanite dejstvija i nivnite rezultati i e namenet za opšta i povekjekratna upotreba i e nasochen kon dostiganje na optimalen stepen na uredenost na dadenoto podračje.

Sistem za upravljanje e sistem za vospostavivanje na politika i celi i za dostiganje na tie celi. Sistemot za upravljanje na organizacijata može da vključuva različni sistemi za upravljanje, na pr. Sistem za upravljanje so kvalitet, sistem za upravljanje so životnata sredina itn.

Sertifikacisko telo e organizacija, koja realizira aktivnosti na certificiranje, vrz osnova na koi izdava sertifikat ili drug soodveten dokument.

Akreditacisko telo e organizacija, koja izvršuva aktivnosti na akreditiranje vrz čija osnova izdava akreditaciski dokumenti na teloto za konstatiranje na usoglasenost.

Sertifikat e dokument izdaden spored pravilata na sistemot za sertifikacija, so koj se potvrđuva ispolnuvanje na specifičnite baranja definirani vo referentniot document.

Baratel e organizacija, koja do sertifikaciskoto telo (SIQ) isprakja baranje za dobivanje na Sertifikat. Voobičaeno toa e organizacijata, koja se proveruva i na koja i se dodeluva Sertifikat ili drug soodveten dokument.

Imatel e organizacijata, koja dobila Sertifikat ili drug soodveten dokument.

Neusoglasenot e neispolnuvanje na baranje (kriterium na proverkata). Razlikuvame:

- **Pomala neusoglasenost, što pretstavuva** poedinečno konstatirano odstupivanje od opredelenite baranja (kriteriumi na proverkata), koga ne se zagrozni dostiganjata na postavenite celi ili kvalitetot na proizvodite /uslugite.
- **Golema neusoglasenost, koja pretstavuva:**
  - Pogolem broj na mali neusoglasenosti, koi može da vodat kon otkaživanje na deluvanje na sistemot za da se dostignat postavenite baranja,
  - Otsustvo ili otkaživanje na deluvanje na sistemot za za da se dostignat postavenite baranja (kriteriumi na proverkata),
  - Neispolnuvanje na zakonskite baranja koi se povtoruvaat , prosledeni so neefikasni korektivni merki, ili
- sostojba, koja pobuduva osnovani somnevanja, vo toa, deka rezultatute za deluvanje na sistemot za upravljanje na proveruvaniot gi dostignuvaat postavenite celi i ispolnuvanje na postavenata politika.

3 REFERENTNI DOKUMENTI ZA SISTEMOT ZA UPRAVLJANJE

SIQ izveduwa sertifikacii na sistemite za upravljanje i proveruwa po dole navedenite referentni dokumenti.

SIQ Ljubljana e akreditiran pri Slovenceška akreditacija so akreditaciski broj CS-001 vo oblata na sertifikacija na sistemite za upravljanje (SIST EN ISO/IEC 17021-1):

- Sistem za upravljanje so kvalitet –ISO 9001:2015
- Sistem za upravljanje so životnata sredina –ISO 14001:2015
- Sistem za upravljanje so kvalitet – I ISO 9001:2015 so zemanje na predvid HACCP
- Sistem za upravljanje so bezbednosta izdravjeto pri rabota - ISO 45001:2018
- Sistem za upravljanje so bezbednosta na hranata – ISO 22000:2018
- Sistem za upravljanje so energijata – ISO 50001:2018
- Sistem za upravljanje so kvalitet pri proizvodstvo na medicinski pomagala – ISO 13485:2016
- Direktiva EU 2008/98/ES – Regulativa na sovetot na (EU) br. 333/2011 za kriteriumite za utvrduvanje koga odredeni vidovi otpadni materijali prestanuvaat da bidat otpad
- Direktiva EU 2008/98/ES - Regulativa na sovetot na (EU) br. 715/2013 za kriteriumite za utvrduvanje koga odredeni vidovi otpadni materijali prestanuvaat da bidat otpad

SIQ Ljubljana e akreditiran od Slovenceška akreditacija so akreditaciski broj SI-V-0001 vo oblata proveruvanje na životnata sredina (SIST EN ISO/IEC 17021-1):

- Šema za upravljanje so životnata sredina i proverka po EMAS – Regulativa ES 1221/2009 i promenite na regulativata.

Uslugi izveduvani vo sorabotka so akreditirani partnerski sertifikaciski tela:

- IFS Food, ver. 8, apr 2023;
- IFS Progress Food, ver 3, jan 2023;
- IFS Logistics, ver. 3, dec 2023;
- IFS Broker, ver 3.2, feb 2024
- Sledlivost na drvata po šemata FSC – CoC
- Informatički tehnologii – upravljanje so uslugi - ISO/IEC 20000-1:2018
- Standard ISO 22301:2019 – Opštestvena odgovornost – Sistem za upravljanje za neprekinatost vo rabotenjeto
- Standardot ISO 27018:2019 – Informaciski tehnologii - Bezbednosni tehniki - Nasoki za dobra praksa i zaštita na podatoci koi se vo vrska so ličnite podatoci vo javnite mreži (Code of practice for protection of personally identifiable information (PII) in public clouds acting as PII processors)
- ISO/IEC 27701:2019 Bezbednosni tehniki — Proširuvanje kon ISO/IEC 27001 i ISO/IEC 27002 za upravljanje so informacii za privatnost — Baranja i upatstva

SIQ Ljubljana e akreditiran pri ATS pod akreditaciski broj 08-022 za oblata na sertifikacija na sistemite za upravljanje (SRPS ISO/IEC 17021-1).

Sertiifikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

- Sistem za upravljanje so bezbednosta na informaciiite – ISO/IEC 27001:2022
- Sistem za upravljanje so bezbednosta na informaciiite – ISO/IEC 27001:2013

Neakreditirani dejnosti:

- Sistemi za upravljanje so sredstva - ISO 55001:2024
- Sistemi za upravljanje so sredstva - ISO 55001:2014
- Direktiva EU 2008/98/ES - Regulativa na sovetot na (EU) br. 1179/2012 za merkite koi odreduvaat koga određen vid otpad prestanuvaat da bidat otpad
- Sistem HACCP – FAO/WHO Codex Alimentarius, Codex Alimentarius CXC 1-1696, rev 2020;
- Primarni ambalažni materijali za lekovi - Posebni baranja za upotreba na ISO 9001:2008 vo vrska so dobrata proizvodna praksa (DPP) (ISO 15378:2017)
- Kvalitet za idninata na vospitanieto i obrazovanieto – KzP:2016
- Sistem za kvalitet za nevladinite organizacii – NVO - Standard za kvalitet, 2008
- Proveruvanje na izveštai za postojan razvoj – GRI (Global Reporting Iniciative Global)
- Opšttestvena odgovornost na organizaciiite – SA 8000:2014
- Sistem za upravljanje so opšttestvenata odgovornost na IQNet SR 10:2015 Social responsibility management systems requirements
- ISO 22716:2007 Kozmetika – Dobra proizvodna praksa (GMP) – Smernici za dobra proizvodna praksa
- ISO/IEC 27017:2015 Informatička tehnologija — Bezbednosni tehniki — Kodeks na praksa za kontrola za bezbednost na informacii vrz osnova na ISO/IEC 27002 za "cloud" uslugi
- Zdravstveni uslugi – Sistemi za upravljanje so kvalitet EN 15224:2016
- GMP / DPP za proizveduvači na prehranbeni dodatoci - Food Supplements Europe Guide to Good Manufacturing Practice for Manufacturers of Food Supplements, mart 2014
- Specifikacija za sistemi za upravljanje so bezbednost vo lanecot na snabduvanje - ISO 28000:2022
- Pravilnik za merni instrumenti (Služben vesnik na Republika Slovenija, br. 19/16 i 98/23 Direktiva za merni instrumenti 2014/32/EU - MID (so site važečki izmeni i dopolnuvanja) i prema važečkoto slovenečko zakonodavstvo;
- Pravilnik za bezbednost na mašinite (Služben vesnik na RS, br. 75/08, 66/10, 17/11 - ZTZPUS-1 i 74/11), Direktiva za mašini 2006/42/EU (so site važečki izmeni i dopolnuvanja) i so važečkoto soodvetno slovenečko zakonodavstvo
- Direktiva za interoperabilnost na železničiot sistem vo Evropskata unija 2016/797/EU
- AQAP-2110 NATO Baranja za obezbeduvanje na kvalitet za dizajn, razvoj i proizvodstvo, izdanie D, verzija 1, juni 2016 godina
- Sistem na upravljanje za sprečuvanje na korupcija - ISO 37001:2016;
- Procesen model za ocenuvanje na procesite na životniot ciklus na programskata oprema - ISO/IEC 33061:2021;

Vo soglasnost so politikata za sertificiranje može da se ispočituvaa isto taka i drugi referentni dokumenti.

4 OPŠTI OPREDELBI

4.1 Praven status

SIQ e registriran vo Okružniot sud vo Ljubljana kako zavod "Slovenski institut za kakovost in meroslovje, Ljubljana", so sedešte vo Ljubljana, Mašera-Spasićeva ulica 10 i skrateno ime "SIQ, Ljubljana".

SIQ e zapišan vo evidencijata na istražuvački organizaciji, koja ja vodi Ministerstvoto za visoko obrazovanie, nauka i tehnologija.

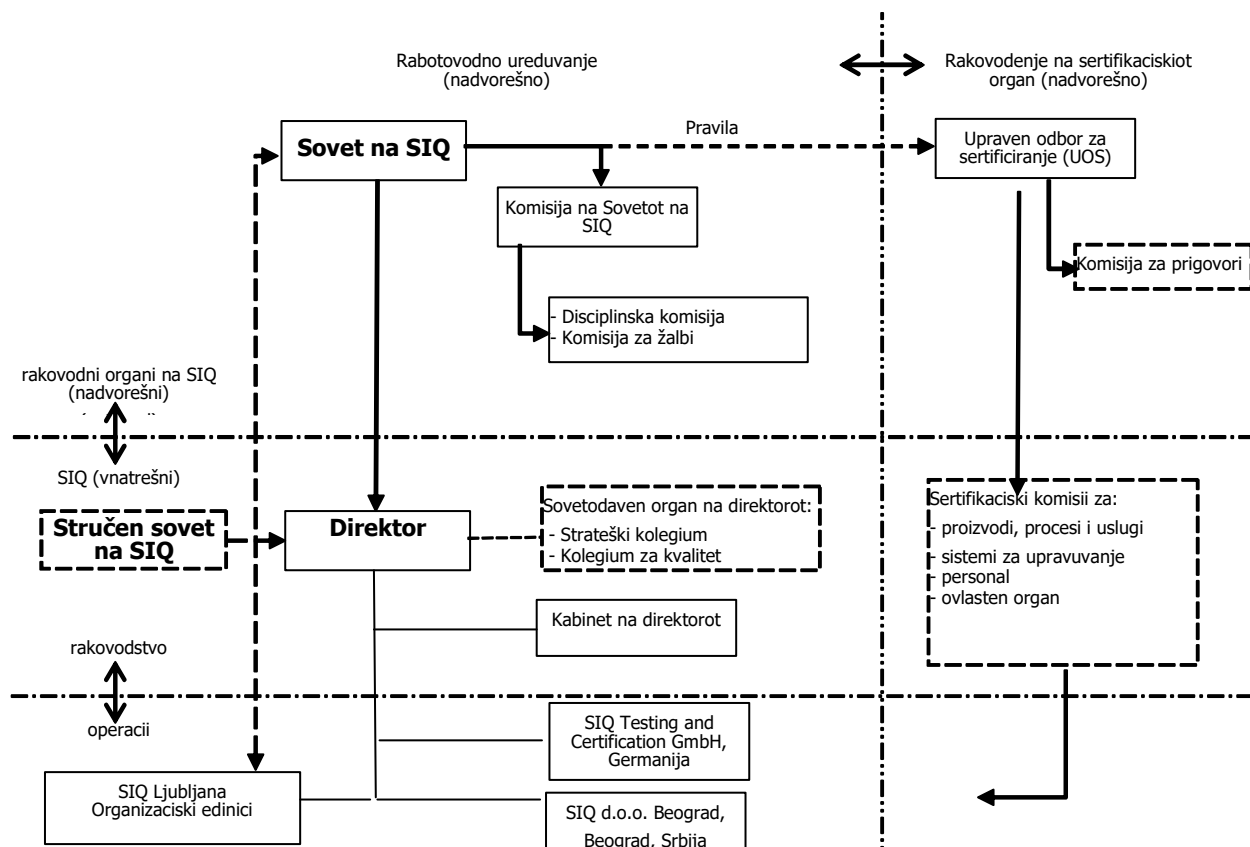
4.2 Finansiranje

SIQ se finansira od naplatovanje na svoje usluge po cenovnikot za usluge. Osnovite za formiranje na cenite gi potvrđuva Sovetot na SIQ i/ili drugi tela, koji izvršuvaa nadzor nad negovata rabota.

SIQ e neprofitabilna institucija. So prihodite od svoje usluge SIQ gi pokriva tekovnite trošoci i vložuva vo razvojot na svojata dejnost.

4.3 Organiziranost

4.3.1 Dijagram organiziranost na SIQ kako Sertiikacisko telo

4.3.2 Upravni i stručni organi

Upravni i stručni organi na SIQ se:

- Svet na SIQ
- Upraven odbor za certificiranje (UOS)
- Komisija na Svetot i komisija na Upravniot odbor za certificiranje

Svetot na SIQ upravlja so SIQ i vrši nadzor nad izvedovanjeto na aktivnostite na SIQ.

Upravniot odbor za certificiranje ja vodi i vrši nadzor na dejnosta certificiranje.

Zadačite na Upravniot odbor za certificiranje se opredeleni vo Pravilnikot UOS. Spored ovoj pravilnik Upravniot odbor za certificiranje:

- ja potvrđuva politikata za sertifikacija/verifikacija i validacija, kako i nivniot razvoj i vrši nadzor nad nejinoto izvedovanje,
- go opredeluva sostavot na komisiite UOS,
- potvrđuva postapki za sertifikacija/verifikacija i validacija i nivniot razvoj,
- gi usvojuva pravilnicite za certificiranje/verificiranje i validiranje na poedini komisii,
- gi pregleduva godišnite izveštai za rabotata na sertifikaciskoto telo/verifikaciskoto i validacisko telo, koe se odnesuva na poedinečni podračja i dava svoi zabeleški i nasoki,
- vrši nadzor na rabotata na komisiite,
- opredeluva korektivni merki i nadzor na nivnoto izvedovanje,
- go pregleduva godišniot finansiski izveštaj na sertifikaciskoto telo/verifikaciskoto i validacisko telo i dava svoi zabeleški i nasoki,
- mora da bide informiran za imenuvanjata i ima pravo da bara zamena na licata odgovorni za izvedovanje na sekojdnevnite zadači i raboti vo vrska so sertifikaciji/verifikaciji i validaciji. Svoeto baranje mora pismeno da go obrazloži,
- rasprava i go potvrđuva godišniot izveštaj od izvedovanjeto na internite proverki i korektivnite merki na osnova na proverkite,
- rasprava po zapisnicite od pregledite na rakovodstvoto i go potvrđuva planot na akcii opredelen vo pregledot na rakovodstvoto,
- rasprava za politikata, načelata i gi ocenuva rizicite za nepristrasnost, vključuvajki gi i finansiskite rizici i gi potvrđuva,
- rasprava za eventualnite stremeži na sertifikaciskoto telo/verifikacisko i validacisko telo kon dopuštanje komercijalnite ili drugite interesi da go poprečat doslednoto, nepristrasno izvedovanje na aktivnostite, ili koga so otvorenosta bi ja zagrozila nepristrasnosta i doverbata vo sertifikacijata/verifikacija i validacija,
- imenuva Komisija za žalbi,
- izveduva ostanati aktivnosti vo soglasnost so zakonite i drugite propisi.

Vo slučaj ako navedenite aktivnosti, nadležnosti, kako i sovete ne se izvedat, UOS može da prevzeme merki, vključuvajki i izvestovanje do akreditaciskoto telo i drugite tela, kaj koi SIQ e soodvetno imenuvan ili ima drugi dozvoli za izvršovanje na dejnosta.

Vo upravniot odbor za certificiranje se zastapeni pretstavnici od site zainteresirani strani, koi sorabotuvaa vo postapkata na certificiranje. Upravniot odbor e sostaven od po eden pretstavnik na Slovenski institut za standardizacija, Stopanskata komora na Slovenija, Sojuz na potrošuvачi na Slovenija, Slovenečkoto združenie za kvalitet i odličnost, eden od slovenskite univerziteti, korisnicite na

Sertiikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

Ex-uredi vo industrijata, proizvođitelite na Ex-uredite, SIQ, kako i dva pretstavnika na Opštoto združenie na elektroindustrijata pri SKS.

Komisiite za sertifikiranje se stručni organi, koji podgotvuvaat i izveduvaat postapki za sertifikiranje. Se sostojat od po tri člana, sorabotnici na SIQ. Komisijata za sertifikiranje na sistemi za upravljanje megju drugoto, odlučuva i za dodeluvanje na sertifikate na SIQ za sistemi za upravljanje, Komisijata za sertifikiranje na lica, pak odlučuva za registracijata na proveruvači i eksperti.

Komisijata za prigovori gi razgleduva kako vtorostepen organ žalbite na baratelite/imatelite po odluka na direktorot/direktorkata na podračjata (prvostepen organ) za opravdanosta na nivnite žalbi na uslugite na SIQ, kako i žalbite na baratelite za odlukite na komisijata za sertifikiranje, odnosno komisijata na nadležniot organ ili proveruvačot. Komisijata ja sočinuvaat po eden pretstavnik od Sojuzot na potrošuvači na Slovenija, pretstavnik na Univerzitet i rakovoditelot za obezbeduvanje na kvalitet na SIQ. Nejinata odluka e konečna. Postapkata za prigovori e opišana vo dokumentot CR 105S_E i e objavena na internet stranata na SIQ.

4.4 Politika na sertifikiranje

SIQ nudi uslugi na sertifikiranje na site, koji se za toa zainteresirani.

SIQ so negovite organi i personal gi razgleduva i ke gi razgleduva na ednakov način site naračатели na svoje uslugi, bez ogled na nivnata geografska položba, goleminata, prometot, vidot na rabotenjeto itn. i bez da bi pri toa bilo koj ili bilo kako bide zapostaven ili mu bide dadena prednost.

SIQ se obvrzuva da dostigne i održuva megjunarodno važečki i priznat status na podračjeto na sertifikiranje. SIQ se zalaga negovite sertifikati sekogaš da imaat pogolema vrednost, kako doma, taka i vo stranstvo. Za taa namena svoje dejnosti na sertifikiranje gi ima akreditirano kaj slovenskata akreditacija SA i e pod nadzor na megjunarodnoto združenie na sertifikaciski tela IQNet.

SIQ obezbeduva takva organizaciska struktura, da personalot pri izvršuvanje na sekojdnevnite zadači ne e pod vlijanie na bilo koj, koj ima neposreden komercijalen interes vo vrska so sertifikiranje i pri rabotata da ne dojde do konflikt na interesi.

Podračjeto za ocenuvanje na sistemi za upravljanje na SIQ izveduva sertifikacija i proverka vo soglasnost so baranjata na standardite ISO/IEC 17021-X, ISO/IEC 17024, ISO/TS 22003, ISO 50003, ISO/IEC 27006, ISO/IEC 20000-6 i uredbata EMAS ES 1221:2009 i izmeni

Podračjeto na ocenuvanje na sistemi za upravljanje gi izveduva svoje aktivnosti so dokumentirani postapki.

SIQ ja obezbeduva svojata neutralnost pri izveduvanje na site svoi uslugi isto taka i da ne izvršuva sovetodavni aktivnosti pri vospostavuvanje i/ili održuvanje na usoglasenosta na sisteme za upravljanje so referentnite dokumenti.

4.5 Pravila za proveruvačite i ekspertite na SIQ

Proveruvačite i ekspertite pri svojata rabota gi počituvaaat predmetnite megjunarodni, evropski i/ili slovenečki standardi i propisi, postapki i upatstva na SIQ, koji ja ureduvaat rabotata na toa podračje.

Proveruvačot, odnosno ekspertot se odnesuva po slednite načela i se obvrzuva:

- deka ke postapuva doverljivo i nepristrasno, kako vo odnos na SIQ, taka i vo odnos na bilo koja organizacija, koja e vključena v proverkata, koja ja izveduva sam ili ja izveduva personalot za koj e odogovoren,

Sertiifikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

- deka ke go izvesti SIQ, ako so organizacijata, vo koja ke ja izveduva proverkata, bilo kako e povrzan odnosno postojat bilo koi drugi rizici, so koi bi se zagrozila negovata nezavisnost pri proverkata ili integritetot na proverkata, pred da prevzeme bilo kakva funkcija vo vrska so proveruvanje na taa organizacija,
- deka vo taa organizacija vo poslednite tri godini pred proverkata ne izveduval bilo kakvi sovetuvački aktivnosti ili drugi uslugi, koi bi mozele da ja zagrozat negovata nezavisnost, nepristrasnost ili objektivnost;
- deka vo period od dve godini po završuvanje na proverkata nema da prevzeme od taa organizacija nikakva naračka za rabota od oblata na sistemi za upravljanje,
- deka pri svoite поваžni sovetodavni dejnosti nema da go reklamira sorabotuvanje so SIQ i kaj organizacijate nema da predizvikuva očekuvanja deka poradi negovata sorabotka so SIQ organizacijata pri proverkata nema da ima poinakov pristap ili bilo kakvi olesnuvanja,
- deka od organizacijate, vo koi izveduva proverki, ili od nivnite pretstavnicite ili od bilo koi drugi lica, koi pri toa bi imale bilo kakva korist, nema da prima nikakvi navestuvanja, podaroci, narački, popusti ili bilo kakvi drugi koristi i isto taka nema da dozvoli, toa da go stori bilo koj od personalot, za koj e odgovoren,
- deka nema nitu delumno nitu vo celost da gi razotkrie naodite na grupata na proveruvači, vo koja sorabotuvail ili za koja e odgovoren, ili bilo kakvi informacii, koi gi dobil vo tekot na proverkata na tretata strana, ako za toa nema pismena soglasnost od strana na organizacijata, vo koja ja izveduval proverkata, i od strana na SIQ,
- deka na nitu eden način nema da raboti na šteta na ugledot ili interesot na SIQ ili organizacijata, koja ja ocenuva,
- deka vo slučaj na somnevanje na kršenje na ovie načela ke sorabotuva vo možnata disciplinska postapka,
- deka ke raboti vo soglasnost so etičkiot kodeks na proveruvačite od podračje Ocenuvanje na sistemite za upravljanje.

4.6 Vzaemno počituvanje na doverbata

SIQ se obvrzuva deka so site informacii i podatoci za baratelot/imatelot ke postapuva kako so doverlivi i deka ke go koristi isključivo za celite za izveduvanje na dogovorenite aktivnosti.

Baratelot/imatelot priznava, deka SIQ ima isključitelni prava za site dokumenti, koi mu gi vraćil, i so toa se obvrzuva, deka tie dokumenti nema da gi razmnožuva ili da gi dava na raspolaganje na bilo koe tretoto lice so isključok na akreditaciskoto telo/nadležno telo vo postapkata na održuvanje na akreditacijata/ovlastuvanje ili zaradi zakonskite obvrski.

Informacijate za sertifikaciskata postapka i so niv povrzanite aktivnosti se delovna tajna na baratelot i SIQ, so isključok na dodeluvanje ili poništuvanje na sertifikatot.

Delovna tajna se isto taka i izveštajte od proverkata, koi SIQ može da gi predade na tretite lica samo so pismena dozvola na baratelot/imatelot, koj na tretoto lice može da gi prenese samo vo celost.

SIQ gi zadržuva pravata, da imatelot na sertifikatot go naveduva na internet stranite vo listite na dodeleni sertifikati, isto taka i kaj IQNet, čij člen e, kako i da na dodeleniot sertifikat se povikuvaa i vo svoite dokumenti i stručnite ili komercijalnite objavi.

SIQ go zadržuva pravoto na baranje na zainteresiranite strani, da im posreduvaa informacii za poništuvanje na sertifikatot, bez naveduvanje na pričinite za poništuvanje ili drugi informacii za poraniešniot imatel na sertifikatot.

Sertiikaciski pravilnik za sistemi za upravuvanje

Vo slučaj na žalba na imatelot na sertifikatot, SIQ ima pravo na žalitelot da mu gi posreduva konstataciite od razgleduvanite žalbi, a pri toa pak ne smee da posreduva informacii za imatelot, koi ne se značajni za razbiranje na konstataciite. Informaciite, koi SIQ gi posreduval na žalitelot, gi posreduva isto taka i na imatelot na sertifikatot.

Site nabrojani obvrski smislovno važat isto taka i po ukinuvanje na sertifikatot.

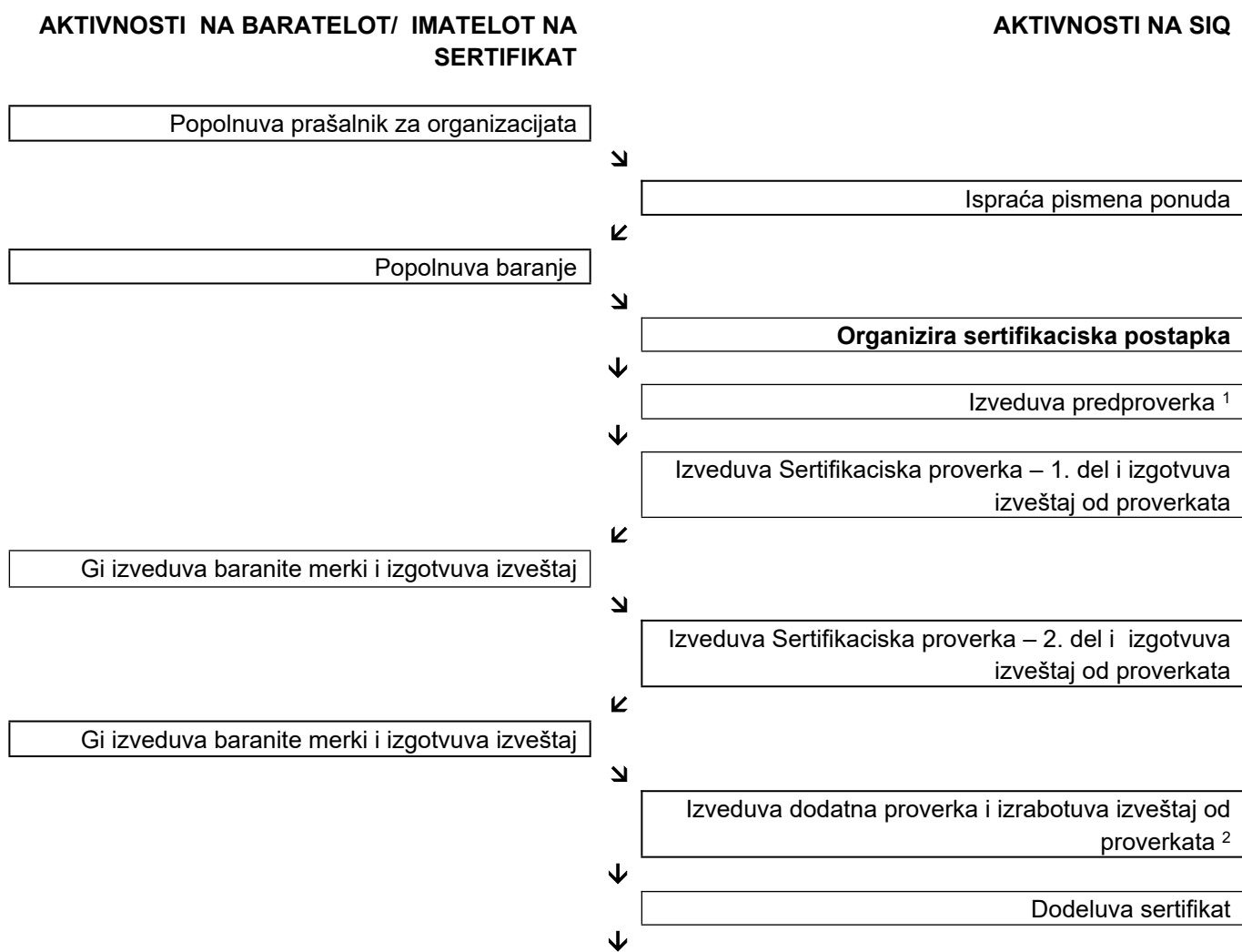
5 SERTIIKACIJA

Sertifikacijata na sistemot za upravuvanje može da se izveduva:

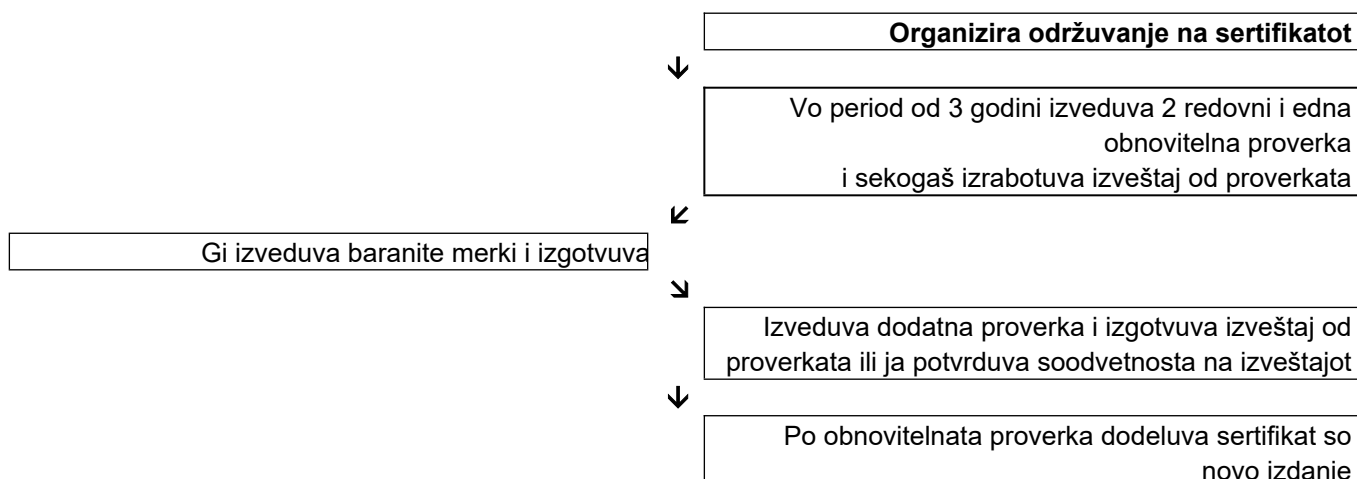
- samostojno i da se zakluči so dodeluvanje na sertifikat za sistem za upravuvanje so koj se dokažuva ispolnuvanje na baranjata na izbraniot standard t.e.. drug referenten dokument,
- kako del od postapkata za registracija kaj nadležnoto ministerstvo i vo ramkite na SIQ opfakja ocenka na sistemot za upravuvanje so životnata sredina po EMAS regulativata, kako i validacija na izjavata za životnata sredina, no ne vključva dodeluvanje na sertifikat.

5.1 Postapka za sertifikacija i održuvanje na sertifikatot

Tekot na postapkata za sertifikacija, održuvanje na sertifikatot i aktivnostite na učesnicite vo postapkata se prikažani na slednata slika:

Sertiifikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

Zabeleški:

¹ se izveduva po želba na baratelot

² se izveduva, ako vo tekot na proverkata bile konstatirani neusoglasenosti

5.1.1 Prašalnik za organizacijata

Na početokot na sertifikaciskata postapka SIQ ja zapoznava zainteresiranata stranka za uslugata so postapkata. Zainteresiranata stranka so obrazecot Prašalnik za organizacijata (v prodolženie Prašalnik) gi posreduva podatocite, potrebni za izrabotka na ponuda.

5.1.2 Ponuda

Na osnova na Prašalnikot SIQ opredeluva obem na rabota za izvedba na uslugata i izrabotuva ponuda, vo koja se navedeni trošocite za dobivanje i održavanje na sertifikatot, vključuvajki gi i članarinite za sertifikacija. Ponudata so informaciite za sertifikaciskata postapka, uslovite za dobivanje i održavanje na sertifikatot se isprakjaat na zainteresiranata stranka i za istata ne e obvrzuvačka.

5.1.3 Baranje

Na osnova na Ponuda zainteresiranata strana naračuva sertifikacija so obrazec Baranje za sertifikacija na sistem za upravljanje (v prodolženie Baranje) i so toa stanuva baratel. Baranjeto ima važnost na dogovor, a ako baratelot saka, može da se skluči i poseben dogovor. So potpišano Baranje t.e.dogovor baratelot isto taka potvrduva, deka e zapoznat so postapkata i uslovite za dobivanje i održavanje na sertifikatot.

Po potpišuvanjeto na Baranjeto t.e. dogovorot baratelot može da odstapi od sertifikaciskata postapka, pri što mora da gi pokrie trošocite, koi nastanale zaradi otpovikuvanje na postapkata.

5.1.4 Organizacija na sertifikaciskata postapka

SIQ imenuva grupa na proveruvači za izvedba na sertifikaciskata postapka i za imenuvanjeto i terminot za proverka go zapoznava baratelot. Vo slučaj baratelot da ne se soglasuva so imenuvanuiot proveruvač/proveruvači, svoeto nesoglasuvanje, zaedno so soodvetnata osnovanost za istoto gi soopštuva do SIQ. Vo slučaj na opravdanost SIQ imenuva nov proveruvač/proveruvači. Koga na

Sertiikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

proverkata e potrebno da bide prisuten nabljuduvač (pr. Ocenuvanje na proveruvačite, akreditaciska proverka...), SIQ za toa prethodno go izvestuva baratelot, koj mora da ovozmoži negovo prisustvo.

Vodačot na grupata na proveruvači so baratelot se dogovara za prvata poseta na negovata lokacija, kade, vo soglasnost so dogovorot vo ponudata, ja izveduva soodvetata usluga (pr. Pretproverka ili Sertifikaciska proverka – 1.del).

5.1.5 Pretproverka ili ocenka na sostojbata

Pretproverkata ili ocenkata na sostojbata ne e zadolžitelna i se izveduva samo po želba na baratelot. So nea se konstatiraat slabite točki vo sistemot za upravljanje, koji baratelot treba da gi odstrani, za da bide podobro podgotven na sertifikaciska proverka. Ocenkata na sostojbata možno e da se izvede pred priemot na baranjeto.

Obemot i soadržinata na pretproverkata ili ocenkata na sostojbata SIQ gi opredeluva vo ramkite na izrabortkata na ponudata, zavisno od želbite i potrebite na baratelot, vo ramkite na pretproverkata može da se oceni isto taka i soodvetnosta na dokumentacijata na sistemot za upravljanje.

Obemot na pretproverkata ne smee da bide pogolem od obemot potreben za sertifikaciskata proverka.

Za izvedba na pretproverkata ili ocenka na sostojbata baratelot mu obezbeduva na proveruvačot priračnik za sistemot za upravljanje ili drug soodveten kroven dokument i druga potrebna dokumentacija za sistemot za upravljanje. Priračnikot za sistemot za upravljanje ili drugiot kroven dokument vodačot na proverkata gi zadržuva do završuvanjeto na sertifikaciskata postapka. Za pretproverkata i ocenkata na sostojbata proveruvačot za baratelot podgotvuvava pismen izveštaj za konstatiranite slabosti kaj sistemot za upravljanje, koji e potrebno da se odstranat.

Kaj ista proveruvana strana smee da se izvedat najmnogu dve predproverki za istite aktivnosti. Vtorata predproverka smee da se izvede duri po istekot na 6 meseci.

Preklasifikacija na predproverkata vo sertifikaciska proverka ne e dozvolena.

5.1.6 Sertifikaciska proverka – 1. del

Sertifikaciskata proverka – 1. del se sastoi od proverka na dokumentacijata, ocenka na vospostavenosta na sistemot za upravljanje i podgotovka za sledniot čekor vo sertifikaciskata proverka. Proverkata ja izveduva vodačot na proverkata po pravilo na lokacija na baratelot.

Pri izvedbata na 1. del od sertifikaciskata proverka posebnosti postojat kaj slednite sistemi za upravljanje:

- HACCP sistemot (ako e bez sistem za upravljanje so kvalitet), Kvalitet za idninata na vospitaniето i obrazovaniето, NVO sistem za kvalitet i Proveruvanje na izveštajot za postojan razvoj, kaj koji vodačot vo ramkite na 1. del od sertifikaciskata proverka izveduva samo proverka na dokumentacijata na sopstvenata lokacija,
- IFS standardi, kade 1. in 2. del od sertifikaciskata proverka se združeni vo sertifikaciskata proverka i taa se izveduva sekoja godina so ist opseg.

Proverkata na dokumentacijata se izveduva na osnova na baranjeto na referentniot dokument. Se ocenuva nejzinata celosnost, vnatrešna usoglasenost i soodvetnost na proveruvaniot sistem za upravljanje. Po pravilo dovolen e priračnikot ili drug kroven dokument za sistemot za upravljanje. Ako opisot vo priračnikot ili krovniot dokument e slab, proveruvačot pri proverkata može da bara isto taka i drugi dodatni dokumenti.

Pri proverkata po EMAS regulativata se ocenuva i celosnosta na izjavata za životnata sredina isto taka.

Ocenkata na vospostavenosta na sistemot za upravljanje e zavisen od proveruvaniot sistem za upravljanje. Po pravilo se proveruva izvedenosta na pregledot na rakovodstvoto i internata proverka, kako i nivnata soodvetnost, razbirlivosta, vospostavenosta i izveduvanjeto na sistemot za upravljanje.

Podgotovka za sledniot čekor od proverkata sodrži identifikacija na lokaciite i procesite, koi ke bidat predmet na sertifikaciskata proverka – 2.del, i dogovor za vremenskiot i sodržinskiot tek na proverkata.

Konstataciite od proverkata vodačot na proverkata gi posreduva do baratelot vo pismen izveštaj, koj gi sodrži isto taka i podračjata t.e. dejnostite kade postoji potencijalna opasnost, deka proveruvačite pri sledniot čekor od sertifikaciskata postapka može da konstatiraat neusoglasenosti.

5.1.6.1 Izveštaj za baranite merki

Baratelot mora pred prodolžuvanjeto na sertifikaciskata postapka da izvede merki za odstranuvanje na potencijalnite opasnosti za neusoglasenostite koi bile opišani vo izveštajot od Sertifikaciskata proverka-1.del. Za izvedenite merki mora da se izgotvi pismen izveštaj i najdocna vo rok od 6 meseci da se isprati do SIQ.

Vodačot na proverkata ja ocenjuje soodvetnosta na merkite i opredeljuje datum, koga prodolžuvanjeto na sertifikaciskata proverka može da se izvede, no sepak ne podocna od 6 meseci od posledniot den od Sertifikaciskata proverka - 1.del. Vo slučaj na prečekoruvanje na rokot, potrebno e da se povtore 1. del od sertifikaciskata proverka.

5.1.7 Sertifikaciska proverka – 2. del

So sertifikaciskata proverka – 2. del se ocenjuje, dali dokumentiranosta, vospostavenosta, izveduvanjeto i efikasnost na postapkite se vo soglasnost so baranjata na izbraniot standard, t.e.so drugi referentni dokumenti. Proverkata se izveduje spored planot za proverka, koj vodačot na proverkata go izrabotil, zaedno so predstavnikot na baratelot vo tekot na 1.del od sertifikaciskata proverka.

Pri proverkata soglasno regulativata EMAS se validira za objavuvanje podgotvenata izjava za životnata sredina. Izjavata za životna sredina može da bide vključena i vo drugi dokumenti so koi organizacijata izvestuva (na pr. Korporativno upravljanje, održivost ili socijalna odgovornost na organizacijata). Vo ovoj slučaj, vo dokumentot za izvestuvanje mora jasno da bide navedena razlikata pomegu potvrdenite i nepotvrdenite informacii (Regulativa (EU) br. 2026/2018, točka B (h)).

Po izvršenata proverka proveruvačite usno go zapoznavaat baratelot so konstataciite od proverkata, koi ke gi dadat vo pismeniot izveštaj.

Ako vo tekot na proverkata ne bile konstatirani neusoglasenosti, izveštajot, zaedno so ostanatata potrebna dokumentacija i informacii, ke bide predaden na Komisijata za certificiranje na sistemi za upravljanje za odlučuvanje za dodeluvanje na sertifikat.

Ako vo tekot na proverkata bile konstatirani neusoglasenosti so baranjata na izbraniot standard, t.e. drug referentni dokument, vo zaključokot od izveštajot se dadeni baranja za merkite, koi baratelot mora da gi izvede.

Prekvalifikacija na sertifikaciskata proverka vo predproverka ne e dozvoleno.

5.1.7.1 Izveduvanje na merkite i izvestuvanje

Za neusoglasenostite, konstatirani vo tekot na sertifikaciskata proverka – 2. del, baratelot mora da izvrši analiza na pričinite, soodvetni merki, so koi ke se odstranat neusoglasenostite i spreči nivnoto

Sertiikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

povtorovanje. Za izvedenite merki mora najdocna vo rok od 6 meseci po proverkata da se isprati do SIQ pismen izveštaj.

Ako vo tekot na sertifikaciskata proverka ne bile konstatirani neusoglasenosti i sertifikatot e dodelen, a vo izveštajot od proverkata sepaq bile dadeni preporaki ili drugi baranja vo vrska so proveruvaniot sistem za upravljanje, imatelot na sertifikatot mora da prevzeme soodvetni merki. Najdocna vo rok od 3 meseci od proverkata mora do SIQ da se isprati izveštaj za počitovanje na preporakite i navedenite baranja.

5.1.7.2 Dodatna proverka

Po priemot na izveštajot za odstranuvanje na neusoglasenostite, vodačot na proverkata gi proveruva merkite so dodatna proverka, koja ke ja izvede na lokacija na baratelot, ili so pregled na isprateniot izveštaj i dokazite.

Ako vodačot na proverkata so dodatna proverka konstatira, deka neusoglasenostite se soodvetno odstraneti, za toa izrabotuva pismen izveštaj, koj zaedno so ostanatata potrebna dokumentacija i informaciite ke bide predaden do Komisijata za certificiranje na sistemi za upravljanje za odluka za dodeluvanje na sertifikat.

Vo slučaj da vo tekot na dodatnata proverka, vodačot na proverkata ne možel da konstatira deka neusoglasenostite se soodvetno odstraneti, istoto go naveduva vo pismeniot izveštaj. Vo toj slučaj potrebno e da se povtori sertifikaciskata proverka vo celost, što e možno duri po 6 meseci.

Dodatnata proverka na imatelot mu se presmetuva posebno, vo zavisnost od obemot na dodatnata proverka.

5.1.8 Dodeluvanje na Sertifikat

Koga Komisijata za certificiranje na sistemi za upravljanje konstatira, deka postojat zadovolitelni objektivni dokazi za usoglasenosta na rezultatite od proverkata so site barani referentni dokumenti i ovoj pravilnik, donesuva Odluka za dodeluvanje na SIQ sertifikat. Na osnova na odlukata na komisijata SIQ izdava sertifikat i go voveduva imatelot vo Spisokot na imateli na važečki SIQ sertifikati, koj se objavuva na internet stranata www.siq.si, i na spisokot na imateli na sertifikati na IQNet partnerite, koj se objavuva na internet stranata www.iqnet-certification.com. Spisokot gi sodrži imeto i adresata na organizacijata, brojot na sertifikatot i obemot naveden na sertifikatot.

So sekoe izdavanje na sertifikatot, na certificiranata organizacija i pripagja eden besplaten primerok na SIQ sertifikat so format A4.

Za sertifikacijata spored standardite ISO 9001, ISO 9001 so uvažuvanje na HACCP, ISO 14001, ISO 45001, ISO 22000, ISO 13485, ISO 50001, ISO/IEC 27001, ISO/IEC 20000-1, IQNet SR 10, EN 15224, ISO 22301 i ISO 55001 na organizacijata i pripagja ušte eden besplaten primerok od Sertifikatot na IQNet, za koj mora imatelot zaedno so vodačot na proverkata vo formularot za izdavanje na sertifikatot da zapiše angliski prevod na obemot na sertifikacija. Dopolnitelni kopii, imatelot na sertifikatot može da gi narača po važečkiot cenovnik. Imatelot na sertifikatot isto taka dobiva i prava za upotreba na sertifikaciskiot znak na SIQ i sertifikaciskiot znak na IQNet pod uslovite, opišani vo upatstvata koi certificiranite organizacii gi primaat zaedno so sertifikaciskite znaci i se dostapni isto taka na internet stranata na SIQ.

Pri proverkata po regulativata EMAS Komisijata za certificiranje na sistemi za upravljanje izdava odluka za validacija na izjavata za životnata sredina i verifikacija na sistemot za upravljanje so životnata sredina, na osnova na koj se izdava Izjava na proveruvačot na životnata sredina za dejnostite na proveruvanje. Izjavata baratelot može da ja upotrebuva samo na svojata izjava za životnata sredina. Komisijata odlučuva isto taka i za validacijata na informaciite za životnata sredina.

5.1.9 Organizacija na održuvanje na sertifikatot

Imatelot na sertifikatot e odgovoren za ispolnuvanje na baranjata za sertifikacija i održuvanje na sertifikatot so uspešni godišni proverki. Prvite dve godini po sertifikaciskata proverka se izveduuaat redovni proverki, a tretata godina se izveduva obnovitelna proverka.

SIQ pred sekoja proverka imenuva grupa na proveruvači za izvedba na proverkata i za imenuvanje i terminite na proverkata go zapoznava imatelot na sertifikatot. Vo slučaj imatelot na sertifikatot da ne se soglasuva so imenuvaniot proveruvač/proveruvači, svoeto nesoglasuvanje, zaedno so soodvetnite pričini gi soopštuvu do SIQ. SIQ vo slučaj na opravdanost, imenuva nov proveruvač. Koga na proverkata e potrebno prisustvo na nabljuduvač (pr. Ocenuvanje na proveruvači, akreditaciska proverka...), SIQ za toa prethodno go izvestiva imatelot na sertifikatot, koj mora da go ovozmoži negovoto prisustvo.

Vodačot na grupata na proveruvači, vo sorabotka so kontaktnoto lice na imatelot na sertifikatot izrabotuva plan za proverka.

Imatelot na sertifikatot mu ja obezbeduva na vodačot na proverkata potrebnata dokumentacija, koja proveruvačite po izvršenata proverka ja vrakjaat.

5.1.10 Redovni i obnovitelni proverki

So redovnite proverki se proveruva dali imatelot na sertifikatot ili imatelot na validiranata izjava za životnata sredina gi ispolnuva baranjata na izbraniot standard, t.e. drugiot referenten dokument. Redovnite proverki se izveduvaat ednaš godišno, prvata 11 meseci po sertifikaciskata proverka, a ostanatite vo 12 mesečni intervali.

Po napravenata proverka, proveruvačite soodvetno gi zapoznavaat pretstavnice na baratelot so konstataciite od proverkata, koi ke gi dadat vo pismeniot izveštaj. Vo zaključokot od izveštajot može da bidat navedeni baranjata, koi mora imatelot na sertifikatot ili validiranata izjava za životna sredina da gi ispolni.

Koga vo tekot na sertifikaciskata proverka bilo konstatirano deka sistemot za upravuvanje e vospostaven kratko vreme pred sertifikaciskata proverka i za poedini postapki ne bilo možno da se konstatira nivnata povtorljivost, može megju sertifikaciskata i prvata redovna proverka da se izvede dodatna proverka.

Odložuvanje na prvata redovna proverka po certificaciskata proverka ne e možno i mora da se izvede najkasno vo 12 meseci od datumot na certificiranjeto. Ostanatite redovni proverki može da se odložit najvejkje do 3 meseci od planiraniot termin. Za toa mora da bide ispolnet uslov, proverka da se izveduva vo sekoja kalendarska godina. Ako organizacijata saka odložuvanje za podolgo vreme, potrebno e vo planiraniot termin da se izvede delumna proverka, na koja vodačot na proverkata gi pregleduva samo suštinskite elementi na sistemot za upravuvanje, za da se uveri kako istiot se izveduva. Terminot na slednata proverka, se vrakja na početniot termin na organizacijata (rok 12, 24 ili 36 meseci od sertifikaciskata t.e. obnovitelnata proverka).

Sekoja treta godina po sertifikaciskata proverka se izveduva obnovitelna proverka, na koja se dava celosna ocenka za rabotenjeto i efikasnosta na sistemot za upravuvanje vo periodot od tri godini i se ocenuva soodvetnosta na obemot na izvedenite proverki vo toj period. Pred izvedbata na obnovitelnata proverka, SIQ go proveruva obemot na proverkata vo organizacijata i po potreba (ako nastanale pogolemi promeni vo organizacijata) opredeluva nov obem na aktivnosti i so toa nova cena na uslugata.

Ako vo tekot na obnovitelnata proverka ne bile konstatirani neusoglasenosti, na imatelot mu se dodeluva novo izdanie na sertifikatot. Ako bile konstatirani neusoglasenosti, imatelot na sertifikatot pred negovoto novo izdavanje mora da gi ispolni baranjata, dadeni vo zaključokot od izveštajot za proverkata. Ispolnuvanjeto na spomenatite baranja se konstatira so dodatna proverka, za koja SIQ dava izveštaj.

Ako organizacijata saka stalno odložuvanje na obnovitelnata proverka po planiraniot termin, potrebno e vo planiraniot termin da se izvede dodatna proverka, vo obem proporcionalen na dolžinata na odlaganjeto. Vo tekot na dodatnata proverka vodačot na proverkata gi pregleduva suštinskite elementi na sistemot za upravuvanje, za da se uveri deka istiot se izveduva. Postoečkiot sertifikat se prodolžuva do terminot na odloženata proverka. Terminot za izvedba na obnovitelnata proverka e početna točka za opredeluvanje na važnosta na sertifikatot za sledniot trigodišen period i za terminot na slednata proverka.

Obnovitelnata proverka potrebno e da se planira i izvede pravovremeno pred istekot na važnosta na sertifikatot i pri toa da se zeme vo predvid vremeto potrebno za eventualnite merki po neusoglasenostite i vremeto potrebno za odlučuvanje na komisijata za certificiranje na sistemi za upravuvanje. Vo isključitelni situacii (bolest, viša sila itn.) e možno odložuvanje na obnovitelnata proverka so izveduvanje na delumna proverka vo obem, proporcionalen so dolžinata na periodot na odložuvanjeto..

Pri proverkata soglasno regulativata EMAS se validira izjavata za životnata sredina, koja e podgotvena za objava.

Pri preverkata spored regulativata EMAS posle sekoja redovna preverka Komisijata za certificiranje na sistemi za upravljanje izdava rešenje za validacija na dopolnuvanjata na izjavata za životnata sredina i informaciite za životnata sredina, a po obnoviteltnata preverka pak za celosnata izjava. Vo ramkite na redovnite t.e. obnoviteltnite preverki se proveruva isto taka i koristenjeto na logoto EMAS, koe go opredeluva regulativata EMAS. Za nesoodvetnata upotreba na logoto EMAS SIQ go izvestuva registraciskiot organ za EMAS.

Dodatnata preverka na imatelot mu se presmetuva posebno, vo zavisnost od obemot na dodatnata preverka (vo soglasnost so obemot na izvršenata rabota).

5.1.11 Izveduvanje na merki i izvestuvanje

Ako vo tekot na **redovnata preverka** se konstatirani neusoglasenosti, istite mora imatelot na sertifikatot da gi odstrani i najdocna vo rok od 3 meseci do SIQ da isprati pismen izveštaj so soodvetnite dokazi za odstranuvanjeto.

Ako vo tekot na **obnoviteltnata preverka** se konstatirani neusoglasenosti, baratelot mora da gi odstrani vo rok koj go opredeluva vodačot na preverkata vo zaključokot od izveštajot za preverkata i za toa da isprati pismen izveštaj do SIQ so soodvetnite dokazi za odstranuvanjeto.

Po sekoja preverka imatelot na sertifikatot e dolžen vo rokot naveden vo zaključokot od izveštajot za preverkata, da isprati isto taka i pismen izveštaj za ostanatite zadači navedeni vo izveštajot od preverkata.

5.1.12 Dodatna in delumna preverka

Dodatnata preverka po **redovnata preverka** se izveduva, ako toa e opredelena vo zaključokot od izveštajot za preverkata. Vodačot na preverkata može da izvede dodatna preverka na lokacijata na imatelot ili so pregled na ispratieniot izveštaj. Ako vodačot na preverkata so dodatnata preverka po redovnata preverka konstatira, deka neusoglasenostite soodvetno bile odstraneti, za toa izgotvuva pismen izveštaj, koj e dokaz za soodvetnosta za održuvanjeto na sistemot za upravljanje i so toa se prodolžuva pravoto na upotreba na sertifikatot i sertifikaciskite znaci.

Dodatnata preverka po **obnoviteltnata preverka** se izveduva sekogaš, dokolku vo tekot na preverkata bile konstatirani neusoglasenosti. Ako vodačot na preverkata so dodatnata preverka po obnoviteltnata konstatira deka neusoglasenostite bile soodvetno odstraneti, za toa podgotvuva pismen izveštaj na osnova na koj imatelot dobiva novo izdanie na sertifikatot za sledniot sertifikaciski period.

Dodatnata preverka, osven vo slučaito koga toa e barano vo zaključokot od izveštajot na prethodnata preverka, može da se izvede, koga imatelot saka da go odloži postojaniot termin na preverkata, isto taka i vo slučaito koga imatelot zadocnuva so odgovorot ili pak odgovorot e neprifatliv, koga imatelot bara izmena na obemot na sertifikacija, ako dojde do suštinski izmeni ili proširuvanje na obemot kaj imatelot na sertifikatot, poradi što e potrebna itna preverka, vo slučai na konstatiranje na opravdanost na poplaka ili dojava za baratelot/imatelot na sertifikatot do SIQ i vo slučai koga na sistemot za upravljanje na imatelot na sertifikatot se požalil negov kupuvač.

Vo slučaj, koga vo tekot na dodatnata preverka vodačot na preverkata ne možel da gi konstatira soodvetnite odstranuvanja na neusoglasenostite t.e. počituvanje na baranjata dadeni na prethodnata preverka, toa go naveduva vo pismeniot izveštaj. Izveštajot se priložuva do KCS, koja odlučuva za ponatamošnata opravdanost za poseduvanjeto na sertifikatot i upotrebata na sertifikaciskiot znak.

Dodatna preverka po ISO 13485 pokraj navedenoto se izveduva i vo slučaj ako sertifikaciskoto telo dobie informacija, deka podatocite od postproizvodstvenoto sledenje na medicinskoto pomagalo ukažuvaat na nedostatoci vo sistemot za upravljanje so kvalitetot ili pak dobie drugi informacii vo vrska

Sertiifikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

so bezbednosti, ili pak vo slučaj na suštinski zakonski promeni, koi može da vlijaat na usoglasenosta na sistemot za upravljanje so kvalitetot. Dodatnata proverka može da se izvrši nenajaveno.

Dodatnata proverka na imatelot mu se presmetuva posebno, vo zavisnost od obemot na dodatnata proverka (vo soglasnost so obemot na izvršenata rabota).

Delumnata proverka se izveduva, koga organizacijata bara odlaganje na proverkata za vreme povekje od tri meseci, no sepa ne saka odložuvanje na postojaniot termin za proverka. Obemot na delumnata proverka e srazmeren na obemot na odlaganje. Odložuvanjeto na redovnata proverka vo slednata kalendarska godina e možno, vo isključitelni slučai (reorganizacija, bolest, viša sila, itn.), so izveduvanje na delumna proverka ili proverka na tehničkoto dosie, itn.

Obemot na delumnata proverka e proporcionalen so periodot na odložuvanjeto.

Vo slučaj na vonredni uslovi može delumnata proverka da se izvede od oddalečena lokacija. Pri toa se počituvaa odredbite na IAF MD 4, drugite akreditaciski pravila za oddalečeni proverki i preporakite za spravuvanje vo vonredni uslovi.

5.1.13 Preodna proverka

Preodna proverka se izveduva vo slučaj na nova verzija na standardot, se predviduva zaedno so redovnata ili obnovitelna proverka. Obemot na preodnata proverka se odreduva vo soglasnost so smernicite za preod na novata verzija na standardot. SIQ go izvestuva imatelot za obemot i cenata na preodnata proverka.

5.1.14 Prekinuvanje na proverkata

Vodačot na proverkata mora vo slučaj na konstatirana neusoglasenost, zaradi koja dodeluvanjeto na sertifikatot ne e možno, vednaš da go izvesti liceto za kontakt vo proveruvanata organizacija. Dokolku ima smisla, može da predloži prekinuvanje na proverkata, za što mora da dobie pismena soglasnost od strana na liceto za kontakt. Vo slučaj na prekinuvanje na proverkata mora vednaš da go izvesti i SIQ.

Vo slučaj dokolku postojat rizici, koj proizleguvaat od proveruvanite procesi, se neposredno zagrozeni životot ili zdravjeto na proveruvačite, vrabotenite ili na tretii lica, vodačot mora da ja prekine proverkata. So pričinite za prekinuvanje mora pismeno da gi zapoznae proveruvanata organizacija i SIQ.

Dokolku proverkata bila prekinata, može da se prodolži, samo ako se odstraneti pričinite za prekinot.

5.1.15 Povtorna Sertifikacija

Vo slučaj da organizacijata vo rok od 6 meseci po istekot ili odzemanjeto na sertifikatot donese odluka za povtorno Sertificiranje, se izveduva Sertifikacija vo eden čekor, vo obem na časovi za obnovitelna proverka. Dokolku organizacijata odbere povtorno da se Sertificira vo rok podolg od 6 meseci od istekot ili odzemenjeto na sertifikatot, Sertifikaciskata proverka se izveduva vo dva dela.

5.1.16 Vonredni uslovi

Odložuvanje na proverkata poradi vonredni uslovi (vojna, štrajk, nemiri, politička nestabilnost, geopolitički tenzii, terorizam, kriminal, pandemija, poplavi, zemjotres, zlonamerni programski opstrukcii, nesrekji) se izveduva vo soglasnost so odredbite na IAF ID3, kade što važi slednoto:

- Prvata redovna proverka mora da bide izvedena najdocna vo rok od 18 meseci po datumot na sertifikacijata. Vo sprotivno treba sertifikatot vremeno da se ukine ili da mu se namali opsegot.

Sertiikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

- Dolkolku poradi vonredni uslovi ne može da se izvrši obnovitvenata proverka, može sertifikatot da se prodolži najmnogu za 6 meseci. Vo toj rok treba da se izvede proverkata. Važnosta na noviot sertifikat se temeli na originalniot certifikaciski ciklus.

Istečeniot sertifikat može kako isključok povtorno da se izdade, dolkolku Komisijata za certificiranje na sistemite za upravljanje utvrdi deka proverkata na lokaciji ne e možno da se izvrši poradi vonrednite uslovi (privremeno zatvoranje na organizacijata, vonredni okolnosti vo zdravstvoto i sl.), a pri toa se počituvaaat akreditaciskite pravila za spravuvanje vo vonredni uslovi. Vo takov slučaj može da se izdade sertifikat najmnogu za šest meseci. Za izdavanje na sertifikatot organizacijata mora da podnese Ocenka na dejstvovanje na sistemot za upravljanje vo vonredni uslovi.

5.1.17 Proverki od oddalečena lokacija

Proverkite može da se izveduvaaat i od oddalečena lokacija ili da se izvršuvaaat kako kombinacija na proverka na lokacija i proverka od oddalečena lokacija. Pri toa se zemaat vo predvid odredbite na IAF MD 4 i drugite akreditaciski pravila za oddalečeni proverki, odn. hibridni proverki.

5.1.18 Nenajavena proverka

SIQ go zadržuva pravoto za možnosta na izveduvanje na nenajavena proverka vo slednive slučaevi:

- Dolkolku toa go baraaat akreditaciskite pravila pri izvršuvanje na sertifikacija na sistemite za upravljanje (npr. IFS food),
- Pri pojava na objektivno teški situaciji vo organizacijata povrzani so opsegot na sertifikacijata, koi davaat osnovano somnevanje za verodostojnosta na postojniot sertifikat (na pr. otpovikuvanje na proizvod, inspekciski kazni) ili
- Po izrazena želba na organizacijata.

Opsegot na nenajavenata proverka se odreduva vo soglasnost so pravilata na SIQ za izveduvanje na nanajeveni proverki, odn. (vo zavisnost od poedinečni situaciji) se ograničuva na proučuvanje na uslovite, vrzani za spornata situacija i od aspekt na kredibilnosta na sertifikatot ne e možno da se razjasnat na poinakov način (pričini za nastanuvanjeto, merki na organizacijata i sl.).

Izvedbata na nenajavenite proverki SIQ so organizacijata prethodno ja dogovora spored pravilata na SIQ za izvršuvanje na proverkite, so isključok što na organizacijata ne i se dava informacijata za točniot datum na proverkata.

6 SERTIFIKAT I SERTIIKACISKI ZNACI

6.1 Važnost na sertifikatot

SIQ so sertifikatot ili drug soodveten dokument potvrduva deka imatelot ima vospostaven i soodvetno održuvan sistem za upravljanje, koj gi ispolnuva baranjata na navedeniot standard, t.e. drugiot referenten dokument na sertifikatot.

Sertifikatot se izdava po pravilo za period od 3 godini. Datumot na važnosta e naveden na sertifikatot. Vo toj period imatelot na sertifikatot mora da gi ispolnuva baranjata na izbraniot standard t.e. drugiot referenten dokument i ovoj pravilnik. Podatocite za važnosta na sertifikatite se na internet stranata na SIQ, www.siq.si, podatocite pak za nevažečkite sertifikati, zainteresiranite možat da gi dobijat so neposredno baranje od SIQ.

Validacijata na izjavata za životnata sredina ili nejzinoto dopolnuvanje i informaciiite za životnata sredina, po pravilo važat edna godina.

Sertifikatot važi samo za navedenata certificirana organizacija i za obemot napišan na sertifikatot.

6.2 Povikovanje na izdadeniot sertifikat

Povikovanjeto na izdadeniot sertifikat e dozvoleno samo:

- so navedovanje na imeto na certificiraniot imatel,
- so navedovanje na registarskiot broj na sertifikatot,
- so navedovanje na referentniot standard za sistemi za upravljanje,
- so navedovanje na obemot na sertifikacija/podračjeto na važnost na sertifikatot – koga vo obemot ne e opfatena celosnata organizacija,
- kaj zakonskiot prv sopstvenik,
- za vreme na važnosta na sertifikatot,
- na dopisite, ponudite, vo informativnite materijali, vo opštite dokumenti na imatelot i vo mediumite za oglašovanje.

Pri povikovanjeto na izdadeniot sertifikat imatelot na sertifikatot mora da obezbedi, sertifikatot da ne se spomenuva vo vrška so dejnostite koi ne se certificirani i ne na način koj bi predizvikal pogrešna pretstava, deka se certificirani proizvodite, t.e. uslugite.

6.3 Upotreba na sertifikaciski znak

6.3.1 Upotrebata na sertifikaciski znak so logotipot SIQ

Upotrebata na sertifikaciski znak e objasneto vo posebno upatstvo, koe na imatelot na sertifikatot mu e dostapno na internet stranata na SIQ.

6.3.2 Upotreba na sertifikaciski znak i znameto za modelot Kvalitet za idninata

Upotrebata na sertifikaciski znak e objasneto vo posebno upatstvo, koe na imatelot na sertifikatot mu e dostapno na internet stranata na SIQ.

6.3.3 Upotreba na sertifikaciski znak na IQNet

Upotrebata na sertifikaciski znak e objasneto vo posebno upatstvo, koe na imatelot na sertifikatot mu e dostapno na internet stranata na SIQ.

6.3.4 Upotreba na znakot EMAS

Znakot EMAS se upotrebuva vo soglasnost so členot 10 od Uredbata ES 1221:2009.

6.3.5 Upotreba na sertifikaciski znak NVO

Upotrebata na sertifikaciski znak e objasneto vo posebno upatstvo, koe na imatelot na sertifikatot mu e dostapno na internet stranata na SIQ.

7 OBVRSKI NA BARATELOT I/ILI IMATELOT NA SERTIFIKATOT

7.1 Otvorenost na informaciite

Baratelot/imatelot na sertifikatot t.e. drugiot soodveten dokument mora SIQ vednaš da go izvesti za site izmeni, koi se vo bilo kakva vrška so obemot na sertifikacijata t.e. važnosta na drugiot soodveten dokument, kako na primer izmena na sopstvenost, izmena na pravniot status, imeto na organizacijata i/ili adresata, sostojbata (stečaj) i/ili organiziranosta (izmeni vo rakovodstvoto i kontaktnite lica, brojot na

Sertiikaciski pravilnik za sistemi za upravljanje

vraboteni, dodatni izmeni vo dejnosta, izmeni vo vrska so lokaciite itn.). Dokolku organizacijata ja promeni izjavata za životnata sredina koja e potvrdena od strana na SIQ, istata mora povtorno da ja isprati na pregled.

Baratelot/imatelot na Sertifikatot se obvrzuva vednaš da go izvesti Sertifikaciskoto telo za incident ili povreda na propisite (povrzani so bezbednost i zdravje pri rabota, životna sredina ...) so koi se bara vključvanje na službenite organi. Imatelot na Sertifikatot mora pred redovnata ili obnovitelnata proverka da go izvesti SIQ za kakvi bilo promeni vo sistemot za upravljanje i pripadnata dokumentacija .Vrz osnova na promenite, SIQ go određuva novi obem na aktivnosti i so toa nova cena na uslugata.

Baratelot/imatelot na sertifikatot se obvrzuva, deka pred proverkata ke gi informira proveruvačite na SIQ za site raboti, koi bi mozele da bidat značajni za proverkata. Za efikasnost na proverkata ke obezbedi, odgovorniost personal vo tekot na proverkata da mu bide na raspolaganje na proveruvačite i da im gi posreduva potrebnite informacii. Baratelot/imatelot ke ja podgotvi isto taka celata potrebna dokumentacija i ostanatite dokazi, so koi proverkata neprečeno ke se odviva. Baratelot/imatelot na sertifikatot se obvrzuva, deka na grupata na proveruvači, ke i obezbedi bezbedni i zdravi uslovi za rabota.

Baratelot/imatelot na sertifikatot ja posreduva potrebnata dokumentacija za sistemot za upravljanje so izvedba na aktivnosti vo sertifikaciskata postapka na sekoe baranje na SIQ.

Baratelot/imatelot na sertifikatot mora da gi čuva site zapisi za žalbite, posetite na nadležnite organi i konstataciite na negovite kupuvači (pr. izveštai od proverki od strana na kupuvačite) i korektivnite merki. Zapisite mora pri proverkata da se dadat na uvid na proveruvačot. Mora da se čuvaat prethodnite izdanija na priračnikot i odgovorite na konstataciite od proverkata, koi gi dal do SIQ kako dokaz za nivnoto počitovanje i odstranuvanje na možnite neusoglasenosti.

Baratelot/imatelot na sertifikatot ima dolžnost, isto taka da mu obezbedi na proveruvačot proverka i kaj nadvorenite izveduvači, dokolku za nego izveduvaat bilo koj proces, koj vlijae na usoglasenosta na proizvodot so baranjata t.e. efikasnosta na sistemot za upravljanje, koj e predmet na proverkata.

Imatelot na sertifikatot mora da ovozmoži obnovitelna proverka i odstranuvanje na možnite neuoglasenosti vo rokot koj go opredelil SIQ t.e. vodačot na proverkata, bidejki uspešno završenata obnovitelna proverka e uslov za dodeluvanje na novo izdanie na sertifikatot.

7.2 Priznavanje na sertifikatite na SIQ i IQNet partnerite

Baratelot/imatelot na sertifikatot na SIQ izjavuva, deka ke gi priznava sertifikatite na SIQ kaj drugite organizacii, a pri toa može da gi zadrži i svoite dodatni kriteriumi i da izvede proverka kaj imatelot na sertifikatot, ako smeta deka za toa postojat značajni pričini.

Isto taka ke gi priznava i sertifikatite koi gi dodeluvaat partnerite na IQNet.

Imatelot na sertifikatot se obvrzuva, deka moralno i materijalno ke se griži za dobroto ime na SIQ i negovite sertifikati i sertifikaciski znaci.

7.3 Trošoci

Baratelot/imatelot na sertifikatot gi plakja site trošoci, vo vrska so izveduvanjeto na sertifikaciskata postapka i održuvanjeto na sertifikatot, kako što se opredeleni vo ponudata/dogovorot. Isto taka gi plakja i dodatnite trošoci, koi proizleguvaat od napravenite dodatni proverki ili novi izdanija na sertifikatot, koi se posledica na promeni vo organizacijata (na pr. promena na imeto ili sedišteto na organizacijata). Vo slučaj na izmeni vo organizacijata (broj na vraboteni, dodatni dejnosti, dodatni lokacii itn.) i izmeni na akreditaciskite normativi, SIQ go zadržuva pravoto da opredeli nova cena za promeniot obem na aktivnosti vo soglasnost so važečkiot cenovnik na SIQ.

Osven vo slučaj na viša sila, baratelo/imatelo na sertifikatot pri odložuvanje ili otkажuvanje na proverkata, pomalku od 7 rabotni dena pred dogovoreniot datum na proverka, gi plakja trošocite koi nastanale so otkажuvanjeto (organizacija na proverkata, raspoložljivost na timot na proveruvači i eventualno nastanatite patni trošoci).

8 PRESTANOK NA VAŽNOSTA NA SERTIFIKATOT

8.1 Namena

Sertifikatot za sistemi za upravuvanje važi po pravilo 3 godini.

Koga ne se ispolnuvat baranjata od ovoj pravilnik, kako i vo drugite, podolu navedeni slučaj, so ukinuvanje na sertifikatot ili drugite soodvetni dokumenti, sakame da ja sprečime možnata zaguba na doverbata, kako vo sertifikatite na SIQ, taka i na imatelite na sertifikatite na SIQ.

8.2 Pričini

Po pravilo kako pričina za ukinuvanje na sertifikatot se smetaat kršenjata na opredelbite od ovoj pravilnik. Posebno kako pričina za ukinuvanje na sertifikatot se smeta:

- objava na stečaj i prestanok na rabotenjeto,
- upotreba na sertifikatot i sertifikaciskiot znak kako dokaz za ispolnuvanje na baranja na drugi standardi, koi ne bile osnova za sertifikacijata, ili upotreba za drugi nesertificirani dejnosti, organizaciski edinici itn.;
- nepotporni ili lažni informacii, dadeni vo vrska so proverkata;
- prikriivanje na suštinski izmeni vo sistemot za upravuvanje ili sostojbata vo organizacijata;
- neizvršuvanje na baranjata dadeni vo izveštajot od proverkata;
- neispolnuvanje na finansiskite obvrski kon SIQ;
- pismeni baranja na imatelo;
- neizvedena obnovitvena proverka do datumot na važnost na sertifikatoto ili neizvedena redovna proverka poveče od 12 odnosno 15 meseci od posledanata izvedena proverka.

Komisijata za certificiranje na sistemi za upravuvanje može da rešava za ukinuvanje na sertifikatot isto taka i vo slučajite na pravosilno rešenje od strana na sudot protiv imatelo na sertifikatot.

8.3 Postapka

Za ukinuvanjeto rešava Komisijata za certificiranje na sistemi za upravuvanje vrz osnova na predlog na direktorot/direktorkata na sektorot Ocenuvanje na sistemi za upravuvanje. Komisijata može da donese rešenje za ukinuvanje na sertifikatot vednaš, ili pak na imatelo na sertifikatot da mu dade rok (do 3 meseci), vo koj mora da se izvedat soodvetnite korektivni merki, pri toa mora se počituvaat dogovorenite pravila za važnost na sertifikatot i dinamikata na izveduvanjeto na proverkite.

So ukinuvanjeto na sertifikatot na SIQ, imatelo na sertifikatot se odstranuva od listata na imateli na sertifikati na SIQ na internet stranite na SIQ i IQNet, imatelo se vnesuva na listata na ukinati sertifikati, koj e dostapen na zainteresiranite neposredno vo SIQ. Osven ova, od nego se bara soodvetna ispravka na dokumentite, vo koi se naveduva ili se povikuvu sertifikatot na SIQ za sistemot za upravuvanje.

9 REŠAVANJE NA ŽALBI I PRIGOVORI I ODGOVORNOST NA SIQ

9.1 Reševanje žalbi i prigovori

Baratelot/imatelot može da se požali na nesoodvetnata rabota na SIQ ili da podnese prigovor na odlukite na KCS.

Žalbite na rabotata na SIQ vo prv stepen gi razgleduva direktorot/kata na podračjeto Ocenovanje na sistemi za upravljanje. Za priemot na žalbata i odlukata pismeno se izvestuva podnesitelot na žalbata. Na taa odluka možna e žalba do Komisijata za prigovori, koja e vtorstepen organ i čija odluka e konačna.

Žalbite na sistemot za upravljanje na imatelot na sertifikatot, koi vo pismena forma može da gi podnese bilo koj, se rešavaat na ednakov način kako i žalbata na rabotata na SIQ. Za tekot i zaključokot na žalbata se izvestuva žalitelot i imatelot na sertifikatot.

Prigovor na odlukite na KCS mora podnositelot da podnese vo pismena forma vo rok od 15 dena od priemot na odlukata. Baratelot mora prigovorot soodvetno da go dokumentira. Prigovorot go razgleduva komisijata za prigovori, čija odluka e konačna. Za priemot, tekot i načinot na odlučivanje vo vrska so prigovorot pismeno se izvestuva podnositelot na prigovorot.

Vo slučaj na osnovana žalba ili prigovor direktorot/kata na podračjeto obezbeduva da se odstranat pričinite za žalba/prigovor.

Detalno postapkata za prigovori e opišana vo dokumentot CR 105 i e objaven na internet stranata na SIQ. Drugite sporovi se rešavaat kaj stvarno nadležniot sud vo Ljubljana. Za site uslovi se primenuva zakonodavstvoto na Republika Slovenija.

9.2 Odgovornost na SIQ

SIQ ne prevzema odgovornost, ako treta strana delumno ili vo celost ne go priznava sertifikatot na SIQ. Istoto važi i za baranjata za odšteta od strana na kupuvačite na imatelot na sertifikat, čiji očekivanja proizvodot ne gi ispolnil po kvalitet.

SIQ ne prevzema odgovornosti na baratelot/imatelot na sertifikat za proizvodite ili odgovornosti za sopstvenite šteti.

SIQ ima osigurano profesionalna odgovornost za šteti poradi greški, propusti ili kršenja pri vršenjeto na svoje registrirani dejnosti za postojano vrabotenite lica i dogovorenite podizvršiteli. Osigurenata vrednost iznesuva 1.800.000 EUR so godišen agregat na isplata najmnogu do 3.600.000,00 EUR.

10 ZAVRŠNI ODREDBI

Zainteresiranata strana so ponudata za uslugi na certificiranje dobiva i važečko izdanie na Sertiifikaciskiot pravilnik.

SIQ go zadržuva pravoto na izmeni na Sertiifikaciskiot pravilnik zaradi izmeni na standardite t.e. drugite referentni dokumenti, upatstva i nasoki, ko važat za sertifikaciskite organi za sisteme za upravljanje, koi vršat nadzor na rabotata na SIQ (npr. akreditaciski organi i IQNet) i zaradi izmeni vo organizacijata t.e.rabotenjeto na SIQ. Važečkoto izdanie na Sertiifikaciskiot pravilnik e objaveno na internet stranata na SIQ www.siq.si. Dokolku baratelot/imatelot pred izvedbata na slednata proverka nema prigovor na izmenite, se smeta deka e soglasen so niv.

Site nastanati sporovi gi rešava nadležniot sud vo Ljubljana, osven koga so dogovor e poinaku odredeno. Za site sporovi se upotrebuvat važečkite zakonski propisi na Republika Slovenija.